

Іван Діброва

ТВОРИ

ТВОРИ

Іван Діброва

Іван Діброва

ТВОРИ

Іван Діброва

ТВОРИ

Вірші, поезії в прозі, проза,
публіцистика, критика

Упорядкування та передмова
кандидатки філологічних наук
Ольги Меленчук

Редагування і післямова доктора
філологічних наук
Богдана Мельничука

Чернівці
«Букрек»
2026

УДК 821.161.2-31

Д 74

Діброва І.

Д 74 Твори: Вірші, поезії в прозі, проза, публіцистика, критика / авт. вступ. ст., упорядкув. О. В. Меленчук. Чернівці : Букрек, 2026. 204 с. ; іл. ISBN 978-966-997-302-3

У виданні творів буковинського письменника, журналіста і громадсько-культурного діяча Івана Діброви (справжнє прізвище — Гаврило Гордий) (1881–1917) вперше зібрано та систематизовано його художній та літературно-критичний доробок, розпорошений по буковинській періодиці початку ХХ століття. Свого часу найбільше, головню поетичних творів Івана Діброви, вмістили шпальти суспільно-політичного часопису «Буковина», третина яких увійшла до хрестоматійних видань «Письменники Буковини» (1958, 2001).

Подані тут різножанрові твори письменника, розмаїті в ідейно-тематичному плані, розширюють уявлення про творчий світ Івана Діброви у контексті історико-літературного процесу Буковини початку ХХ століття.

УДК 821.161.2-31

ISBN 978-966-997-302-3

© Меленчук О., упорядкув., передмова, 2026

© Мельничук Б., післямова, 2026

© Видавничий дім «Букрек», 2026

ОБОРОНЕЦЬ НАРОДНОЇ ПРАВДИ

Вміщене на фронтиспісі книги сімейне архівне недатоване фото, на якому зображено Гаврила Гордого з дружиною Ганною, доньками Мирославою та Іриною, постає цінним документом, що засвідчує важливі факти біографії родини та візуалізує приватний простір митця. Цікаві деталі щодо життя родини Гордих наводить доктор філологічних наук Ф. Погребенник. У період аспірантури він часто навідувався до помешкання Ганни Гордої, користувався книгами з її домашньої бібліотеки, збирав матеріали про Івана Діброву, маючи намір видати його твори, про що згодом писав: «Дочка Ганни Гордої Ярослав, яка була пов'язана з націоналістичним рухом в часи румунської окупації Буковини, також сприяла мені у підготовці творів батька, передруковуючи їх на машинці. Це ще більше зблизило мене з родиною Гордих, де я знайшов затишок, культурну атмосферу, той національний дух, що мені його бракувало в університеті. Пригадую, як за святковим столом, накритим білою скатертю, у кімнаті, прикрашеній художньою керамікою, картинами художників, тривали довгі розмови... при закритих фіранками вікнах, щоб стороннє око не могло заглянути вглиб кімнати. Г. Горда приносила з дубової шафи рештки колись багатії бібліотеки, яку випотрошили деякі впливові чернівецькі «книголюби» [...]. Одного разу принесла мені з далекого сховку річники чернівецької газети "Буковина" за 1885–1887 рр., редаговані Юрієм Федьковичем, сказавши: "Дарую Вам, вірю, що Ви дослідите це видання, тут є чимало якихось поміток. Знаю від чоловіка, що ці річники колись належали О. Поповичу, одному з редакторів газети". [...] Ще деякі цінні пам'ятки передала мені вдова письменника, серед них каталог із власноручним описом бібліотеки Г. Гордого, що збереглася тільки на папері... Каталог свідчить про ширококультурний горизонт її власника, який збирав літературу не лише художню, а й суспільно-політичну, українську, німецьку»¹, — читаємо у матеріалі вченого.

2026 року буковинському письменникові, журналісту, громадсько-культурному діячеві кінця XIX — початку XX століття

¹ Погребенник Ф. «Дорогі мені постаті...». *Буковина*. 1999. 3 березня. №18 (849). С. 3.

Зміст

ОБОРОНЕЦЬ НАРОДНОЇ ПРАВДИ.....	5
--------------------------------	---

ВІРШІ25

«Ах літа ви молодії...»	26
З тюремних пісень.....	27
Ви судили	29
З тюрми	29
Тоді	30
Весна	31
Воскресне Україна	32
Вечірній настрій	32
«І день, і ніч працює хлоп...»	33
Орач.....	34
Різдво сироти	35
В мужицькій хаті.....	36
Vae mihi!	37
Під весну.....	38
Вечірні настрої.....	40
Не питайся	41
Весна іде	42
Думка хлібороба	42
Вечірні хвили	44
Чужий мотив	44
«Демократ»	45
Жаль	46
Вечірній настрій	47
Ах, літа!..	48

Витай	49
«Гей, сховав я в серці своїм...»	49
Вечірня дума	50
У горах	50

ІНТИМНЕ51

«Зазирає тихий місяць...».....	52
«Глибока ніч кругом запала...»	52
Стрічки (1)	54
«Не смійся до мене, не моргай очима...»	54
На народний мотив	55
Засни...	56
Моя любов	57
«З казкового неба, з рожевого гаю...».....	58
Згадай мене	58
Нескінчені пісні	59
В альбом	61
На народні мотиви	61
Жовтіє лист зелений.....	62
Із циклу «ТУГА!».....	63
Хвилі	65
Народний мотив	67
Чому?.....	67
«Минеться спів тих любих птах...»	68
«Ой писав я дрібні листи...»	68
«По довгих хвилинах німої розпуки...».....	69
В альбом	69
Altum silencium	70
Приснився сон	70
У північ.....	72

Спомин	73
Осінь.....	74
Із циклу «ПЕРЕЖИТЕ»	75
«Вечірня зірниця вже сяє на небі...»	75
На добраніч	75
Стрічки (2)	76
Народний мотив	76
Дрібнички	77
Із циклу «РОЗБИТІ ХВИЛІ»	78
«Як перший раз тебе побачив...»	78
«Вечірня зірниця вже сяє на небі...»	79
«Ходив я лісами, ходив я степами...»	79
«Гей, сіяв я цвіти, зелений барвінок...»	80
Хвилі	81
Осінні думки.....	82
 ПОЕЗІЇ В ПРОЗІ	 83
Весна	84
Тебе нема.....	86
Самота	87
 ІЗ ТВОРІВ	
МАЛОЇ ПРОЗИ	89
Хоч на його руках спочити	90
Патріоти	93
Перед судом.....	94
З мого дневника	97
Різдво в тюрмі	102
В горах	105

На святий вечір.....	108
Шукав правди.....	111
На грибах.....	114
Сльози	116
Щастє.....	118
Великдень.....	122
Марта	126
За землю	129
Побіда	132

ЕСЕЇСТИКА, КРИТИКА, ЕПІСТОЛЯРІЙ135

Шевченко — Вкраїна	136
В пам'ять сорок сьомих роковин смерті великого борця Тараса Шевченка	140
Тарас Шевченко.....	143
Дмитро Макогон: Мужицькі ідиллі	154
«Руська Каса» в Чернівцях.....	156
[«Руський Міщанський хор» в Чернівцях]	158
Гостина руського театру	159
[Буковинський народний театр]	161
[Про виставу Буковинського народного театру].....	163
Замітки з театру	165
Листи до Осипа Маковця	168
До Осипа Маковця	171
Листівка до Осипа Маковця.....	172
Лист до Івана Франка.....	173

ДОДАТОК	175
Ярема Гірниченко. Гаврило Гордий (Іван Діброва)	176
Твори Івана Діброви у музиці.....	178
ПІСЛЯМОВА	182
ПРИМІТКИ	186

Висловлюю щирю вдячність
завідувачці відділу рукописних фондів і
текстології Інституту літератури
ім. Т. Г. Шевченка НАН України,
кандидатці філологічних наук,
старшій науковій співробітниці

Наталії Іванівні Лисенко,

а також кандидатці філологічних наук,
науковій співробітниці

Галині Володимирівні Карпінчук

за оперативне реагування та надані архівні матеріали, що
суттєво розширили й збагатили це видання.

Окрема подяка

аспірантці кафедри української
літератури філологічного факультету
Чернівецького національного
університету ім. Ю. Федьковича

Юлії Цівінській

за уважне прочитання й коригування тексту.

Літературно-художнє видання

ДІБРОВА Іван

ТВОРИ

Вірші, поезії в прозі, проза,
публіцистика, критика

Упорядкування та передмова
кандидатки філологічних наук
Ольги Меленчук

Редагування і післямова
доктора філологічних наук
Богдана Мельничука

Коректор *Юлія Цівінська*
Дизайн і верстка *Оксани Максимець*

Формат 60х90/16. Ум. друк. арк. 12,75. Наклад 200 прим. Зам. № 1886.

Видавець та виготовлювач

в и д а в н и ч и й д і м
p u b l i s h i n g h o u s e

Свідоцтво про внесення
до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ЧЦ №1 від 10.07.2000р.

телефон

+38 066 400 87 05
[0372] 552 943

адреса

58002, м. Чернівці,
вул. С. Костишина, 10

e-mail

info@bukrek.net

web-сайт

www.bukrek.net